

vrele kaše cerkvenih vprašanj hoditi, blizo tako kakor minister Stremayr, da bodo zaver podlagali državnemu vozu, ki ga liberalci prenašlo v prepad gonijo.

Po sporočilih vladnih listov hoče vlada zopet nekoliko novih gospodov potisniti v gospodsko zbornico. To umetnijo iznašel je pri nas iz Saksonskega barona prenstvarjeni grof Beust, ki je vedno udane žlahtnike in druge „gospode“ tako dolgo rival v gosp. zbornico, dokler ni za vsaki slučaj vladi udane večine vkupaj spravil. Če se to tudi zdaj zopet namerava, je to znamenje, da se vlada nekako vspeha novih volitev boji, in torej v gosp. zbornici varnega zavetja išče.

Kakor poroča „Politik“, je že zdaj v cesarski kanceliji mnogo pritožb zoper vladno vtikanje v volitve in pritiskovanje na volilce. Tudi iz slovenskih krajev se čuje več tacih pritožb. „Nar.“ poroča iz Kranjskega, da je vladni svetovalec Roth, namestnik bolnega dež. predsednika Auersperga, okrajnim glavarjem ukazal, vsem podložnim uradnikom zatrditi, da naj za ustavake glasujejo, okr. glavarjem pa zvesto pomagajo, da bodo ustavaki voljeni; kateri se pa zoper ta ukaz pregrešijo, naj se vladi na znanje dajo. — Tajnik glavarstva na Ptujem, g. Rotman, rekel je kmetskim županom, da naj duhovnikov v volilni imenik ne devajo; vsled tega so mnogi svojo pravico morali reklamirati. Radi bi vedli, na kakošni postavni razlog se tajnik opira? Po naših mislih ne služi tako postopanje v povzdigo gospodskine veljave.

Kranjsko. Izvrševalni volilni odbor razglasil je oklic, v katerem so naslednji kandidati priporočani: I. V kmečkih občinah: 1. G. grof Jož. Barbo dež. poslanec in veliki posestnik; 2. G. grof Kar. Hohenwart, bivši predsednik ministerstva; 3. G. dr. Jož. Poklukar dež. poslanec; 4. G. Jan. Irkič, notar v Krškem in dež. poslanec; 5. G. Emanuel Tomšič, posest. in župan v Trebnem. II. V mestih in trgih: G. Dr. E. H. Costa, odvetnik in dež. poslanec za Gorenjsko. — Poslanec za Ljubljano in kupčijsko zbornico, če ni dolečen; za mesta in trge na Dolenskem je postavljen za kand. g. dr. Bučar, zdravnik v Nov. mestu. Kakor poročajo „Nov.“, zbralo se je v nedeljo kakih 50 Ljubl. volilcev v posvet zastran kandidata. Vsi so se strinjali v osebi g. dra. Razlaga. Sklical se bo še veliki zbor volilcev, ki bo stvar dognal.

G. Luka Svetec je odložil mandat kot dež. poslanec. Tako vsaj v nevarnost ne pride, da ga „Narodovci“ kje za kandidata postavijo.

Minister Stremayr je iz lastnega nagiba odpravil slovenske paralelke na gimnaziji in realki, katere so se za ministra Jirečka bile vstanovile. Kako cvili §. 19. liberalne ustave, ako pomislimo, da je na Kranjskem 400.000 Slovencev, in le kakih 15.000 Nemcev!

Češko. 900letnica obstanka Praške škofije se vseskozi sijajno obhaja. Posebno slovesno bilo je 28. sept., ko se je izredno slavil svetek deželnega patrona, sv. V a c l a v a. Veličastna procesija šla je skoz lepo Prago v stolno cerkev sv. Vida na Hradzinu. Iz domače kakor iz sosednjih dežel bilo je ljudstva, da se je vse trlo. Tričetr ure je trpelo, preden je vsa procesija v cerkvi bila. Ker za ogromne množice v cerkvi prostora ni bilo, služile ste se med milim petjem naroda zunaj stolnice dve sv. meši. Vsi stanovi udeležili so se lepe svečanosti. Tudi iz slovenskih dežel se je več gospodov podalo v zlato Prago. Iz Ljubljane je šel preč. g. kanonik Urh, ki je seboj nesel prekrasno adresso Kranjske kat. družbe do kat. bratov Českih.

Razne stvari.

(*Vinorejska šola*) v Mariboru ima 34,500 enoletnih, in 19,600 dveletnih trsov za prodati. Ravnateljstvo je pripravljeno poslati natančni imenik trsov vsakemu zastopniku, ako se zanj oglasi.

(*Vinorejsko društvo*) v „Slov. Bistrici“ je 200□ zemljišča dobilo, da si napravi trsno šolo ali trsnico. Sklenilo se je, da hočejo že letošnjo jesen zaznamiti 40,000 ključev, ki se bodo potem v spomladi zasadili v trsnico. Odbrala se je za prvi poskus žlahtnina po jeni raznih plemenih: bela, rudeča, muškarna in kraljeva žlahtnina (Gutedel.) Potem nekaj veltlinca (pravi se mu tudi: rjavina ali rdeča rabolina.) Naposled še nekoliko: laškega rizelca. (Wälschriesling.) Celó malo, samo za mali poskus se bo nasadilo: zlatega muškata in pa klevca.

(*Pramet na železnicih meseca avgusta.*) Južna železnica skupila je 3,267.430 gld., za 12.114 gld. več kot v avgustu lanskega leta. Vozilo se je 912.249 ljudi in 6,505.699 centov blaga. — Po Rudolfovi železnici na Kranjskem se je m. avgusta vozilo 159.725 ljudi (49.877 več kot lani v istem meseci); 1,664.292 centov blaga (za 360. 039 cent. več kot lani); prihodkov je bilo m. avg. 319.976 gld. (za 119.394 gld. več od lani); vseh dohodkov od januarja je imela 2,377.054 gld.

(*Grad nad Ptujem*) z vsem, kar k njemu pripada, kupila je na javni dražbi gospa grofica Herbersteinova za 146.000 gld.

(*Liberal — teremtête.*) Blagi nadškof Haynald daroval je 40.000 gld. za vstanovljenje dekliške šole v Sobotici (Tereziopel) na Ogerskem proti temu, da bodo redovnice (none) šolo prevzele. Komaj pa liberalni mestni očetje to zvedó, skličejo odbor in sklenejo, da — kakor dalječ njih oblast sega, — samostana nikjer ne trpijo. Takošni so liberalci.

(*Okrajni zastopi.*) Svitli cesar so potrdili g. Jan. K u k o v c a, občana v Ljutomeru, za prvo-

sednika, g. M. Zemljiča, trgovca v Ljutom., za namestnika okr. zastopa ljutomerskega; v gornje-radgonskem je potrjen Ferd. Špírk (že pa zopet!) za prvomestnika, in grajščak Kar. žl. Píhl za namestnika.

(*Ujet ropar.*) Početkom meseca avgusta je bil neki pekar iz Dunaja v Slatinskih toplicah na samotnem sprehodu silovito napaden. Ropar ga je na več krajih s kamnom hudo ranil, in ko pekar vidi, da je napadnik močnejši, mu prepusti svojo gotovino 300 gld. z listnico vred, da si vsaj življenje reši. — Pred nekoliko dnevi so hudobneža, po rodu Hrvata vjeli, brž fotografirali in podobo pekarnju na Dunaj poslali, ki je takoj spoznal hudobneža, posebno ker je na čelu neko prasko imel, katero mu je bajé napadenec sam napravil. Tudi druge okoliščine se popolnem ujemajo, da so dobili pravega tička v roke.

(*† G. Ant. Sivka*) izgled kršanskega učitelja, je v ponedeljek 22. septbra. v Špitaliču umrl. Pogreb 24. sept. je pokazal, kako priljubljen da je bil ranjki ne le svojim tovaršem, temveč tudi vsej duhovščini dalječ okrog. Drugokrat prinese „Sl. G.“ daljši životopis vrlega moža.

(*Za bogoslovje v mariborskem semenišču*) so se letos samo trije kandidati oglasili. Sicer pravi latinski pregovor: „Tres faciunt collegium“, treh je zadosti, da zamore šola biti, alj če pojde tako naprej, bodo v malo letih mnoge fare brez kaplanov!

(*Železo se obrani rje*), ako ga povošiš z naslednjo zmesjo: Vzame se nekoliko belega voska, ki se raztopi v trpetinovcu. S tako zmesjo se potem železo navoši in z leneno cunjjo tako dolgo briše, dokler se ne svetí.

(*Razstava konjev na Dunaji*) se je začela 18. in končala 27. septbra. Na ogled bilo je razstavljenih 417 konjev iz raznih krajev sveta. Ljudje so se posebno čudili gornje-štajerskim ali noriškimi velikanskimi žrebcem, potem pa drobno-nožnim, kot srne brhkimi konjičem arabskega plemena.

(*Največjo fabriko*) za koščeno moko, s katero se zemljišča gnojijo, ima gospod S. Kamplmiller pri sv. Petru blizu Gradca. Ondi se veliko tisoč centov kosti vsako leto zdrobi in v gnojno moko spremeni. Kdor si je dobiti želi, lahko po pošti za njo piše. Kmalu se mu bode ustreglo.

(*Letina v Tržaški okolici*) je letos po sporočilu v „Novicah“ prav slaba. Kar ni trtna bolezen vzela, je toča, in kar je toča še pustila, vzela je suša. Vina ne bode skoro nič, le pri sv. Križu blizu Nabrežine dobro kaže; koruza je drobna in majhna.

(*Tudi na Štajerskem*) bo sploh le malo vina in nič kaj posebno prida, ker je meseca septembra preveč deževalo in vseskozi prehladno bilo. Po nekterih krajih na Goriškem in kakor se čuje tudi

v Halozah je še 22. septb. toča veliko škode napravila.

(*Iz štajerskega dež. odbora.*) Dež. odbor je pritrdil prošnji občine na Muti, da se izloči iz zveze z drugimi občinami. Za izločenje so dalje prosile srenje: v Konjicah, Vitanji, Pilštanji in Sladki gori. Tudi kmetske občine v Vuzenici se hočejo ločiti tržanov. Vse to kaže, da je le občno željo izrekla Hermanova peticija do dež. zbora, da se naj velike, samovoljno zložene srenje, izločijo ter postanejo zopet samostalne srenje za se.

(*Slovesno odprtje nove realke*) v Marib. vršilo se je dné 2. okt. vpričo ministra Stremayra, preč. lavant. knjezoškofa, deželnega predsednika in dež. glavarja. Min. je pohvalil mesto ter županu g. dru. Reiserju Franc Jožefov red podelil. — Nobeden govornikov Slovencev še omenil ni; razlegala se je le hvala „der deutschen Wissenschaft.“

(*Novi zvonovi.*) Monsberška fara dobila je tri nove zvonove: enega za faro cerkev, dva pa za podružnico sv. Bolfanga pred Donačko goró. Na malo Gospojnico so se slovesno v turn obesili. Prelil jih je zvonar g. Dencel v Mariboru tako dobro, da se prav lepo s starimi zvonovi v glasu štrinjajo.

(*Kamor ni v Celji po štupe hoditi.*) Tukaj je neki trgovec, Slovenec, kteremu je posebno duhovščina celega okraja mnogo skupiti dala. Tudi je anno dazumal za slovenske kmete branjeval slov. liste: „Gospodarja“, „Novice“, „Danico“, da so jih pri njem dobivali. Se ve, da je kmet prijaznost s prijaznostjo povrnil, ter v štacuni tudi kupoval, kder je list dobival. Odkar je pa „Tednik“ novo čro liberalizma za prosto ljudstvo pričel, zasuknil jo je tudi omenjeni trgovec, ter je „Gospodarju“ ceno znižal, češ, da je ničvreden, pobožen list, ki med Slovenci razprtiijo dela, „Tednika“ pa zadosti prebvaliti in priporočevati ne more. Čast duhovščini in poštenim kmetom torej svetujemo, pustite hujskalec in kupujte pri drugem trgovcu štupe, lorberja in družih dišav, oni neki trgovec naj pa sam s „Tednikom“ politikuje.

Odprti list

gospod dr. Pirnatu v Radgoni.

Poslali ste mi Vi gospod včeraj po pošti odprti listič, v kterem je povabilo k volilnemu shodu v „Zidu“ blizu Kapele na prihodnjo nedeljo popoldne. Odgovorim Vam ravno tako v odprtem listu s tem, da povabila, pod kterim ste podpisani Vi in negovski želar Špírk, nikakor sprejeti ne morem; kajti stari pregovor pravi: „Gorjé hiši, v kteri se bratijo mačke in miši!“ Razodevali ste mi, ko sva še se pogostoma sprehajala po g. dekanovem vrtu v Radgoni, večkrat svoje misli o Špírku, in ne morete tajiti, da ste ga ostro sodili.

In zdaj Vaju vidim — zares „nobile par fratrum“, v prijateljski zvezi!! Bojim se jako, da je stari zviti nemškutar Špírk, ki je pri zad-